

UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA	Obrazac SP2 Stranica 1 od 4
---	------------------------------------

Šifra predmeta: <i>FG-102.5-4</i>	Naziv predmeta: <i>Klimatologija</i>		
Ciklus: <i>I</i>	Godina: <i>I</i>	Semestar: <i>II</i>	Broj ECTS kredita: 6
Status: <i>Obavezni predmet</i>		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 30	
Učesnici u nastavi	<i>Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet</i>		
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - upoznavanje studenata o dinamičkim procesima u atmosferi, barskim i cirkulacionim sistemima i vremenskim nepogodama, - upoznavanje i sticanje znanja studenata sa osnovama klimatskih klasifikacija; upoznavanje i sticanje znanja studenata sa najvažnijim klimatskim klasifikacijama i klimatskim tipovima, - upoznavanje i sticanje znanja studenata sa teoretskim osnovama o kvantitativnokvalitativnim pokazateljima prostorno-vremenske dinamike glavnih klimatskih tipova u Koppenovoj klimatskoj klasifikaciji, - upoznavanje i sticanje znanja studenata o osnovnim klimatskim karakteristikama, klimatskim tipovima i klimatskoj regionalizaciji Bosne i Hercegovine, - upoznavanje i sticanje znanja studenata o klimatskim karakteristikama gradova i uticaju klime na živi svijet i čovjeka, - upoznavanje i sticanje znanja studenata o primjeni klime i klimatske regionalizacije svijeta u obrazovnom procesu u osnovnoj i srednjim školama. 		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zračne mase i zračni frontovi. Tipovi zračnih masa. Tipovi zračnih frontova. 2. Barski sistemi. Ciklone – nastanak i razvoj. Vrste ciklona. Anticiklone – nastanak i razvoj. Vrste anticiklona. 3. Mosunska cirkulacija. Geografska raspodjela monsuna. Vremenske nepogode - vrste i posljedice. Geografska raspodjela nepogoda. 4. Klimatologija - pojam, ciljevi, zadaci, objekt proučavanja i podjela. Klimatski elementi i klimatski modifikatori. Klima na Zemlji - opći pojmovi, definicije i značaj. Podjela klime. Solarna i fizička klima. 		

<p style="text-align: center;">UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA</p>	<p>Obrazac SP2</p>
	<p>Stranica 2 od</p>

	<p>5. <i>Klimati - definicije i klasifikacija. Principi klasifikacije klime. Klimatski indeksi. Klasifikacija klimata prema E.De Martonu. Geografska raspodjela klimatskih tipova i klimatskih varijanti prema E.De Martonu.</i></p> <p>6. <i>Klasifikacija klimata prema B.P. Alisovu. Geografska raspodjela klimatskih tipova prema B.P. Alisovu. Klasifikacija klimata prema C.W.Thornthwaiteu. Geografska raspodjela klimatskih tipova prema C.W.Thornthwaiteu. Klasifikacija klimata za potrebe tehnike.</i></p> <p>7. <i>Prvi test.</i></p> <p>8. <i>Klasifikacija klimata prema W. Köppenu – osnove klasifikacije, klimatski indeksi i podjela. Glavni klimatski razredi. Glavni klimatski tipovi i klimatski podtipovi. Tropske kišne klime. Geografska raspodjela tropskih kišnih klima.</i></p> <p>9. <i>Suhe klime. Geografska raspodjela suhih klima. Umjereno tople i kišne klime. Geografska raspodjela umjereno toplih i kišnih klima. Sniježnošumske klime. Geografska raspodjela sniježno-šumskih klima. Sniježne klime. Geografska raspodjela sniježnih klima.</i></p> <p>10. <i>Klima Evrope prema W. Köppenovoj klasifikaciji klimata. Geografska raspodjela glavnih klimatskih elemenata u Evropi. Geografska raspodjela klimatskih razreda i glavnih klimatskih tipova u Evropi. Klima vanevropskih kontinenata prema Köppenovoj klasifikaciji klimata.</i></p> <p>11. <i>Geografska raspodjela glavnih klimatskih elemenata u vanevropskim kontinentima. Geografska raspodjela klimatskih razreda i glavnih klimatskih tipova na vanevropskim kontinentima.</i></p> <p>12. <i>Klima Bosne i Hercegovine prema Köppenovoj klasifikaciji klimata. Geografska raspodjela glavnih klimatskih elemenata u Bosni i Hercegovini. Geografska raspodjela klimatskih razreda i glavnih klimatskih tipova i klimatskih podtipova u Bosni i Hercegovini.</i></p> <p>13. <i>Fluktuacije i varijacije klime. Klima i promjene klime u instrumentalnom periodu. Klima i promjene klime u Holocenu. Klima i promjena klime u geološkoj prošlosti Zemlje. Teorije o kolebanju klimata i klimatskim ciklusima.</i></p> <p>14. <i>Prostorna diferencijacija klime. Klima gradova i okoline.</i></p> <p>15. <i>Uticaj klime na živi svijet. Čovjek i klima.</i></p>

<p style="text-align: center;">UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET OPIS PREDMETA</p>	<p>Obrazac SP2</p>
	<p>Stranica 3 od</p>

<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Znanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sticanje spoznaja o tipovima meteorološkog vremena i savremene klime u fizičkom ambijentu Zemlje; 2. Sticanje spoznaja o prostornoj i vremenskoj dinamici glavnih klimatskih elemenata; 3. Sticanje spoznaja o tipovima vremena i klime svijeta, kontinenata, svjetskog okeana i odabranih regija kopna. 4. Sticanje spoznaja o klimatskim promjenama unutar planetarnog klimatskog sistema. <p>Vještine:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poznavanje odabranih metoda klimatološke statistike u obradi, grafičkom predstavljanju i interpretaciji klimatoloških podataka u svrhu tipizacije tipova vremena i klime na makro, mezo i mikro planu; 2. Poznavanje instrumentalnog meteorološkog monitoringa i metodike meteoroloških mjerenja u svrhu definiranja općih i specifičnih meteoroloških obilježja analiziranih klimatskih sistema; 3. Razumijevanje općih geoambijentalnih uvjeta i poznavanje mehanizama njihovog utjecaja na lokalne klimatske sisteme; <p>Kompetencije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definiranje utjecaja lokalnog klimatskog sistema na infrastrukturne sadržaje unutar urbanih područja; 2. Definiranje međusobnih veza i utjecaja geografskih faktora na klimu i obrnuto; 3. Poznavanje metoda za procjenu stepena i intenziteta klimatskih promjena na lokalnom nivou.
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).</p>
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Provjera znanja – kriteriji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pohađanje nastave: maksimalno 5 bodova, uslov 3 boda; - Angažman na nastavi: maksimalno 5 bodova, uslov 3 boda; - Pismeni test tokom kursa: maksimalno 40 bodova, uslov 22 boda; - Pisani rad (seminarski rad): maksimalno 10 bodova, uslov 6 bodova; - Završni ispit: maksimalno 40 bodova, uslov 21 bod; - Ukupno 100 bodova; uslov 55 bodova <p>Ocjenjivanje:</p> <p>Ocjena - ECTS ocjena - Broj bodova: 10 (A) izvrstan 95 - 100</p>

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

		Obrazac SP2
UNIVERZITET U SARAJEVU – PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET		Stranica 4 od
CRIS PREDMETA		
	<p>9 (B) odličan 85 - 94 8 (C) vrlo dobar 75 - 84 7 (D) dobar 65 - 74 6 (E) dovoljan 55 - 64 5 (F,FX) nedovoljan <55</p>	
Literatura²:	<p>Obavezna: - Šegota, T. Filipčić, A. (1996): <i>Klimatologija za geografe, Školska knjiga, Zagreb.</i> - Milosavljević, M. (1988): <i>Praktikum iz klimatologije sa meteorologijom.</i></p> <p>Dopunska: - Milosavljević, M. (1988): <i>Meteorologija, Naučna knjiga, Beograd.</i> - Milosavljević, M. (1988): <i>Klimatologija, Naučna knjiga, Beograd.</i> - Penzar, I., Penzar, B. (1985): <i>Agroklimatologija, Školska knjiga, Zagreb.</i> - Dukić, D. (1981): <i>Klimatologija, Naučna knjiga, Beograd.</i> - Ducić, V., Anđelković, G. (2004): <i>Klimatologija - Praktikum za geografe, Geografski fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd.</i></p>	

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo